

کارگاه اختلالات شایع تکاملی کودکان

مرجان مشکوتی رئیس گروه سلامت خانواده و جوانی جمعیت

دی ماه ۱۴۰۲

رشد:

- سلسله ظرفیت ها و استعداد های گسترش یابنده ای که به تدریج برای فرد مایه سهولت و کارکرد بیشتر و موثرتر می شود، مانند: خام حرکتی دست کودکان که بتدریج به مهارتهای سریع دست تبدیل می شوند

بلوغ

• نتیجه تغییرات فیزیکی است که به علت یک سری فرایندهای از پیش

تعیین شده و برنامه ریزی شده در داخل بدن روی می دهد.

تکامل چیست؟

تکامل الگوی پیچیده‌ای از تغییرات حاصل از فرایندهای بیولوژیکی (تغییر در ماهیت جسم فرد)،

شناختی (تفکر، هوش و زبان)، اجتماعی - هیجانی (تغییرات در روابط یک فرد با دیگران و هیجان‌ها) است

تکامل

تجربیات سال های ابتدای کودکی زیر بنای مهم زندگی افراد است، اگر به نیازها و حیطه های تکاملی کودکان در این دوران پاسخ مناسبی داده شود، کودکانی سالم تر و با توانایی بیشتری خواهیم داشت

تاریخچه

سازمان بهداشت جهانی و یونیسف در سال ۱۹۹۹ برنامه مراقبت از تکامل کودک را برای کمک به بهبود فرایند تکاملی کودکان پیشنهاد داد. نسخه دوم مراقبت از تکامل کودک، در سال ۲۰۱۲ راه اندازی شد. محتوای این نسخه بر حساس و پاسخگو بودن مراقب جهت ارتقاء تکامل کودک زیر ۵ سال متمرکز بود. در سال ۲۰۱۴ سازمان جهانی بهداشت و یونیسف، ماژول مخصوص برای آن ایجاد کردند که ترکیبی از مشاوره برای بازی و مشاوره برای مسائل بهداشتی بود.

تاریخچه

این برنامه بر مشارکت والدین در صحبت و بازی کردن با کودکان زیر سه سال و برآورده کردن نیاز های اولیه بهداشتی مانند تغذیه با شیرمادر ، تشخیص علائم بیماری ، پاسخ به بیماری و پیشگیری از بیماری و آسیب تاکید دارد. مطالعات زیادی ، در خارج از کشور، اثربخشی این مداخله را تأیید کرده است

اختلالات تکاملی

اختلالات تکاملی در کودکان شامل محدودیت عملکردی است که به علت اختلالات ناشی از سیستم عصبی به وجود می‌آید. این اختلالات در دوران نوزادی و کودکی و به صورت تأخیر در رشد و نمو و یا توانایی عملکردی در یک یا چند حوزه از قبیل حوزه‌های شناختی، عملکرد حرکتی، بینایی، شنوایی، گفتاری و رفتاری خود را نشان می‌دهد.

اختلالات تکاملی

- اختلالات تکاملی از شایعترین مشکلات طب کودکان در سراسر دنیا بوده و روند آن رو به افزایش می باشد. تشخیص زودرس اختلالات تکاملی امری ضروری برای سلامت کودک و خانواده بوده و یک وظیفه اصلی برای مسئولین مراقبتهای اولیه و تمامی پزشکان اطفال محسوب می شود.

هدف از اجرای برنامه تکامل

- هدف اصلی برنامه ارتقای سطح تکامل کودکان زیر ۵ سال

مراقبت تکاملی

تعیین وضعیت تکاملی کودک در یک روند مداوم با استفاده از ابزارهای تشخیصی و کلینیکی

در دسترس

غربالگری تکامل چیست؟

○ بکارگیری ابزارهای استاندارد برای غربال تکامل کودکان سالم و در معرض خطر اختلال تکاملی

○ این ابزارها با تشخیص و درمان کاری ندارد و فقط مشخص می کند که این کودک با دیگر کودکان هم سن خود متفاوت است

اقدامات مورد نیاز برای بهبود وضعیت تکامل کودکان

- حدود ۱۶-۱۲ درصد کودکان معلولیت دارند و فقط ۳۰٪ آنها قبل از مدرسه شناسائی می شوند
- افزایش تشخیص زودرس اختلالات تکاملی با استفاده از ابزارهای تکامل و پایش تکامل
- توانمند سازی کودکان مبتلا به اختلال تکاملی قبل از سن مدرسه
- **پس:**

آشنائی با ابزار های دقیق سنجش تکامل و بکار گیری آنها در ارزیابی تکامل کودکان لازم است

شاخص غربالگری تکامل با استفاده از پرسشنامه ASQ در گروه سنی ۶-۱۲-۲۴-۳۶ و ۶۰ ماهگی در شش ماهه اول سال ۱۴۰۲

شش ماهه اول ۱۴۰۱	شش ماهه اول ۱۴۰۲	شهرستان
۳۵.۰	۴۷.۲	اصفهان یک
۷۴.۱	۷۰.۳	شهرضا
۷۰.۷	۸۰.۷	اردستان
۶۱.۲	۷۱.۲	دهاقان
۷۰.۱	۷۴.۸	گلپایگان
۵۱.۱	۴۹.۵	فلاورجان
۷۴.۹	۶۸.۳	فریدن
۵۰.۳	۶۱.۷	برخوار
۷۳.۷	۷۷.۷	بوئین و میاندشت
۶۱.۶	۶۸.۸	تیران و کرون
۷۵.۵	۸۲.۳	جادگان
۵۴.۹	۵۵.۰	خمینی شهر
۵۵.۷	۶۱.۵	نطنز
۶۰.۳	۶۹.۷	خوانسار
۵۶.۱	۶۸.۸	خورو بیابانک
۶۹.۸	۷۸.۸	سمیرم
۷۵.۳	۸۱.۳	فریدونشهر
۴۹.۷	۵۶.۱	لنجان
۷۱.۶	۷۲.۶	مبارکه
۵۵.۶	۶۱.۳	نجف آباد
۶۰.۲	۶۳.۱	نایین
۵۵.۱	۷۴.۳	هرند
۷۰.۶	۷۴.۴	ورزنه
۶۱.۵	۶۵.۷	کوهپایه
۶۸.۷	۶۷.۸	جرقویه
۲۸.۱	۳۶.۳	اصفهان دو
۴۹.۷	۵۱.۲	شاهین شهر و میمه
۴۶.۹	۵۳.۱	کل

آمار اختلالات تکاملی (نیازمند ارجاع)

در شش ماهه اول سال ۱۴۰۲

در گروه سنی ۶ - ۱۲ و ۳۶ ماهه

(مطابق آمار سامانه سیب)

تعداد کودکان ۶ ماهه با ASQ غیر طبیعی نیازمند ارجاع در حیظه ها متفاوت در شش ماهه اول سال ۱۴۰۲

- حیظه برقرای ارتباط: ۶
- حیظه حرکات درشت: ۱۶
- حیظه حرکات ظریف: ۷۰
- حیظه حل مسئله: ۵۱
- حیظه شخصی اجتماعی: ۴۵
- جمع کل اختلالات در این گروه سنی: ۱۸۸

تعداد کودکان ۱۲ ماهه با ASQ غیر طبیعی نیازمند ارجاع در حیطه ها در شش ماهه اول سال ۱۴۰۲

- حیطه برقرای ارتباط: ۵۵
- حیطه حرکات درشت: ۲۶۱
- حیطه حرکات ظریف: ۴۲
- حیطه حل مسئله: ۷۱
- حیطه شخصی اجتماعی: ۴۱
- جمع کل اختلالات در این گروه سنی: ۴۷۰

تعداد کودکان ۲۴ ماهه با ASQ غیر طبیعی نیازمند ارجاع در حیطه ها در شش ماهه اول سال ۱۴۰۲

- حیطه برقراری ارتباط: ۱۳۲
- حیطه حرکات درشت: ۵۰
- حیطه حرکات ظریف: ۳۰
- حیطه حل مسئله: ۳۳
- حیطه شخصی اجتماعی: ۲۹
- جمع کل اختلالات در این گروه سنی: ۲۷۴

تعداد کودکان ۳۶ ماهه با ASQ غیر طبیعی نیازمند ارجاع در حیطه ها در شش ماهه اول سال ۱۴۰۲

- حیطه برقراری ارتباط: ۷۶
- حیطه حرکات درشت: ۲۶
- حیطه حرکات ظریف: ۴۶
- حیطه حل مسئله: ۷۸
- حیطه شخصی اجتماعی: ۳۱
- جمع کل اختلالات در این گروه سنی: ۲۵۷

عملکرد واحدهای تست بیلی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در شش ماهه اول ۱۴۰۲

کودکان زیر ۵ سال		عنوان
محکم کار	قائدی	
۶	۱۸	تعداد کودکان با ASQ نیازمند بررسی بیشتر*
۷۱	۱۲۰	تعداد تست بیلی انجام شده
۱۹۱ مورد		جمع کل تست بیلی انجام شده در هر دو مرکز

مطابق با آمارهای مطروحه لازم است

پیگیری موارد ارجاع

به واحد تست بیلی باید انجام گیرد و مرتبا"

آمار مذکور رصد شود

به امید اینکه با اقدامات لازم
برای ارتقای رشد و تکامل
کودکان، در آینده جوانانی
نیرومند، چابک، کارآمد،
نیک نفس، خیر، حقیقت
طلب، باهوش، عاقل، مقدس
و خوشبخت داشته باشیم

